

In "The Shtetl Book," (Diane K. Roskies and Dvid G. Roskies, Ktav Publishing House Inc. 1975), the following passage appears:

9. MAKE-BELIEVE WEDDINGS; THE CIRCLE DANCE

A good many Jewish dancing games are based on actual wedding dances. Circle and dance games are the first kind of games that children play in groups.

Sherele: All the children join hands in a line. They pass under the arms of the first two girls in the line—forming a chain. Then they twist back under and return to their original positions. This is what they sing:

Ver hot dikh geheysn khasene hobn?	Who asked you to get married?
Ver hot dikh geheysn di kop bagrobn?	Who asked you to be buried alive?
Keyner hot dir nit geneyt,	You know that no one forced you.
Host zikh aleyn di kop fardreyt.	You took this madness on yourself.

The name "sherele" is the diminutive form of the old "sher" or "shir" which used to be danced at weddings by two rows facing each other. While singing the rows would come together and then move apart. This dance is similar to one of the old Polish national dances, the Polonaise. As far as the lyrics go, they are part of a longer song actually sung by grown-ups at weddings.

Shmuel Zanvl Pipe.

218

The primary source was *Folklore Research Center Studies, Volume II [HEBREW / YIDDISH] Shmuel Zanvel Pipe - Yiddish Folksongs from Galicia; The Folklorization of David Edelstadt's Song "Der Arbeter"; Letters, Jerusalem Hebrew University of Jerusalem 1971, edited by Dov and Meyer Noy.*

Bob Rothstein was able to verify that the melody for this song was published along with the lyrics as:

"Ver hot dikh geheysn khasene hobn" (with melody) is #69 (p. 183) in the Pipe collection of *Yiddish Folksongs from Galicia* (Volume II of *Folklore Research Center Studies*), where it's categorized as a *mishpokhe-lid*. There's also a footnote about it on p. 312." [see next page for melody]

As an aside, Binyomin Ginzberg mentioned that a song with similar lyrics but a different melody is currently sung at Hassidic weddings. It isn't used for dancing. He describes this song as follows:

"a teasing song, where they gather around the groom and sing this to him, either after the last dance set while standing on the dance floor, or else after the final Sheva Brachos, while he's seated at the head table.

[Groom's name] hut shoy'n khasene gehat 2x
keyner hot em nit geneyt
Er hot di kop aleyn fardreyt
[Groom's name] hut shoy'n khasene gehat "

$\text{♩} = 80$

בן - האָ - נה - תו - ח סן - היי-גע דיר האָט ווער
 מע גן - צאָ-אָפּ לע - פע-קע דאָס סן - היי-גע דיר האָט ווער
 מע נייט-גע מיך דאָך האָט מע נייט-גע מיך דאָך האָט
 מע דרייט-גע-טער-רוּנ - אַ לע-פע-קע מיין מיר דאָך האָט
 מע נייט-גע מיך דאָך האָט מע נייט-גע מיך דאָך האָט
 דרייט-גע-טער - רוּנ - אַ לע - פע - קע מיין מיר דאָך האָט

— ווער האָט דיר געהייסן חתונה האָבן?
 ווער האָט דיר געהייסן דאָס קעפעלע אָפּצאָגן?
 מע האָט דאָך מיך גענייט,
 מע האָט דאָך מיך גענייט,
 מע האָט דאָך מיר מיין קעפעלע אַרונטערגעדרייט.

— אסתר, מיין שוועסטער,
 ווי גייט עס דיר צו?
 — וויל איך גיין עסן —
 שמעלט מען ערשט צו,
 וויל איך גיין טרינקען —
 שיקט מען ערשט נאָך וויין,
 וויל איך גיין שלאָפֿן —
 פֿאַלט דאָס בעטל איין.

Footnote:

69. ווער האָט דער געהייסן התונה האָבן. מפי חנה פיפע (לעיל 9). ה ל ר -
מפי האחים פיפע (לעיל 4).
השווה באַסטאַמטקייַט קוואַל 76 י"ד, וכן הנוסחה ברוח האספיראנטורה של שז"פ פ"ר
משחקי הילדים (בקובץ זה, עמ' 521). בנוסחתנו מואשמת הכלה (האשה) עצמה, וכן
בנוסחה שבדוח (מדונילוביץ'), מה שאין כן במקבילה.

The footnote referred to another section of the Folklore Research Center Studies journal that went into detail about children's games based on circles and the sher. The description seems to be about threading the needle and then un-threading while singing the song. Paula Parsky has kindly translated that work as follows below. It was part of a letter written by Zanyvl Pipe in 1936:

page 521 (original Yiddish text follows on page 5)

"It's interesting that we also encounter the majority of games that we have included in our collection in international children's folklore. I have noticed our games are comparable to German, Russian, Polish, Bosnian and ancient Greek games.

Aside from the foreign-speaking ones I have also utilized the Jewish children's games from long ago and games which were at times described in our classic literature. I will list the following examples:

Circle and dance games: The circle and dance games that were accompanied by little songs give us a picture of the old time worship dances: a number of dance-games have remained in pieces from Jewish dances of the past. The games are certainly for girls. The majority of circle and dance-games, and in general all the girls' games are immediately recognizable. They distinguish themselves by their deliberateness and quietness. They are less noisy. The circle and dance-games are certainly the first games when a child comes in direct contact with other children; therefore the first social games.

Sherele: All children take each other by the hand. One hand is lowered and you turn through under the hand. All the children are spun thus. Afterwards, they turn back and sing:

Who told you to get married?

Who told you to bury your head?

Nobody forced you

You alone did this to yourself (Dunialovitsh, sent by Feygl Kuznits). 3 (*You didn't know what you were doing*)

The name "sherele" is a diminutive form of the old-time *sher* or *shir* that used to be danced by two facing lines. While singing, they would approach each other and then move back.

This dance itself is reminiscent of one of the dance figures from the old Polish national dance, the *Polonnaise*.

The accompanying song: several stanzas are evident from a larger wedding song (variants: Bastomski sources, p. 76, 3-14; Pokravski, p. 125).

Footnote Translation: Equivalent of the song 69 in this collection (according to Khanah, mother of SZP) and the notes about it on p. 312. On the received lines "dikh" and "dir" Yudel Mark says, "A pair of very important doubts of our present klal-shprakh (popular usage)," Yidish for All, Vol. 1 (1938), 233-44, 265-72/ And especially pp. 244, 265 (there are also Noyekh Priludski's notes about the root of "heysn").

About Shmuel Zanvel Pipe

The YIVO encyclopedia http://www.yivoencyclopedia.org/article.aspx/Pipe_Shmuel_Zaynvl provides information about Shmuel Zanvel Pipe (1907-1943), who collected the information about the Children's Sher Game. A tailor by trade born in Sanok, Central Galicia, Pipe had a passion for collecting Yiddish folklore. Some of his work was published during his lifetime. Other items were included in letters that he wrote between 1927 & 1941, that were published after his death. He was a victim of the holocaust at the young age of 36.

See next page for Yiddish text.

2. ל"ג בעומר באקומען די קינדער געפארבענע אייער, פונקט ווי די ניס-ידישע קינדער צו זייער פסחא צום שפילן (באקאנט אין גאלדינגען, קורלאנד; איבערגעגעבן דורך ז. קלמנאוויטש)³.

3. מוצאי יום-כיפור נעמען די קינדער דעם אנגעטריפטן חלב און קנעטן אויס פארשיידענע פֿיגורן, לויט לאַנדוי אין מיטטיילונגען העפֿט 3 (1899), ז' 57.⁴ אינטערעסאנט, אז דאָס רובֿ שפּילן, וואָס מיר האָבן אַרטינגענומען אין אונדזער זאַמלונג, באַגעגענען מיר אין דעם אינטערנאַציאָנאַלן קינדער-פֿאַלקלאָר. צו אונדזערע שפּילן האָב איך געמאַכט פֿאַרגלייכיקע באַמערקונגען מיט דייטשע, רוסישע, פּוילישע, באַסנישע און אַלט-גריכישע שפּילן.

אַחוץ די פֿרעמדשפּראַכיקע האָב איך אויך אויסגענוצט די ייִדישע קינדערשפּילן אין אַלטערטום און שפּילן, וואָס ווערן צופֿעליק דערמאָנט אַדער באַשריבן אין אונדזער קלאַסישער ליטעראַטור. לדוגמא, ברענג איך דאָ עטלעכע שפּילן:

קאַראַהאַד און טאַנץ-שפּילן: די קאַראַהאַד און טאַנץ-שפּילן, וואָס ווערן באַגלייט מיט לידלעך, גיבן אונדז אַ בילד פֿון די אַמאָליקע געצנדיגערישע טענץ: אַ ריי טאַנץ-שפּילן זיינען איבערגעבליבענע רעשטלעך פֿון די אַמאָליקע ייִדישע טענץ. די שפּילן זיינען איינגטלעך מיידל-שפּילן, דאָס רובֿ קאַראַהאַד און טאַנץ-שפּילן, ווי בכלל אַלע מיידלשע שפּילן, דערקענט מען אויפֿן ערשטן קוק, זיי צייכענען זיך אויס מיט זייער מיושפֿדיקייט און רוזקייט, זיי זיינען ווייניקער רעשדיק, די קאַראַהאַד און טאַנץ-שפּילן זיינען איינגטלעך די ערשטע שפּילן, ווען דאָס קינד קומט אין אַ דירעקטער פֿאַרבינדונג מיט אַנדערע קינדער; בכּן, די ערשטע געזעלשאַפֿטס-שפּילן.

שערעלע: אַלע קינדער נעמען זיך פֿאַר די הענט, איין האַנט לאָזט מען אָפּ און מע דרייט זיך אַדורך אונטערן האַנט. אַזוי ווערן אַלע קינדער פֿאַרדרייט. נאַכדעם דרייען זיי זיך אָפּ צוריק און זיינען:

ווער האָט דיך געהייסן חתונה האָבן?

ווער האָט דיך געהייסן די קאַפּ באַגראָבן?

קיינער האָט דיר ניט גענייט,

האַסט זיך אַליין די קאַפּ פֿאַרדרייט (דונילאַוויטש; צוגעשיקט פֿייגל קונוץ)⁵. דער נאַמען „שערעלע“ איז אַ פֿאַרקלענערונגס-פֿאַרעם פֿונעם אַמאָליקן „שער“ אַדער „שיר“, וואָס פֿלעגט געטאַנצט ווערן פֿון צוויי קעגנאיבערשטייענדיקע רייען. בעתן זיינען פֿלעגן זיי זיך דערנענטערן און אויף הינטעוויילעכץ זיך צוריקציען. דער טאַנץ גוֹפֿא דערמאָנט איינע פֿון די מערערע טאַנץ-פֿיגורן פֿונעם אַלט-פּוילישן נאַציאָנאַלן טאַנץ „פּאַלאַנעז“.

דאָס באַגלייטליד: דאָס זיינען קענטיק עטלעכע סטראַפֿעס פֿון אַ גרעסער חתונה-ליד (וואַריאַנטן: באַסטאַמטקייַטקוואַל ז' 76 נ' 14; פּאַקראָווסקֿי ז' 125).

„אין מלחמה“ אַדער „איבעררייסערלעך“: אַ גרופּע קינדער שטעלן זיך אויס אין אַ לאַנגער שורה, זיט ביז זיט, און האַלטן זיך ביז די הענט. איינער פֿון

3. השווה שם, חלק א' (1908), עמוד 31 הערה 8.

4. Adolph Landau, „Spiele der jüdischen Kinder in Ostgalizien“, *Mitteilungen III* (1899), 51-59.

5. השווה את השיר 69 בקובץ זה (מפי חנה, אמו של שז"פ) ואת ההערה אליו בעמוד 312. על הצורות המקבילות „דיך“, „דיר“ השווה יודל מארק, „אַ פאַר גאַר וויכטיקע ספֿקות פֿון אונדזער איצטיקער פֿלל-שפּראַך“, ייִדיש פּאַר אַלע א' (1938), 244-233, 272-265. ובמיוחד עמ' 244, 265 (שם גם הערת נח פּרילוצקי בנוגע לפּועל „הייסן“).